

สรุปประเด็น

สัมมนา “ประชารัฐ เพื่อการพัฒนาพลังงานชุมชนอย่างยั่งยืน”

เวทีเสวนา “พลังงานชุมชน เพื่อชุมชนยั่งยืน”

ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค

วันที่ 3 มิถุนายน 2559

ผู้ร่วมเวทีเสวนา

1. นายเชาว์รัช ทองแก้ว ผู้เชี่ยวชาญพิเศษการวางแผนพลังงานระดับทั่วไป (สสช.)
2. นายศิวเรศ ธรรมวิเศษ พลังงานจังหวัดอุดรธานี
3. นางสาวเกยุร ช่ออัญชัญ พลังงานจังหวัดกำแพงเพชร
4. นายณะฐนนท์ จักกระโทก อาสาสมัครพลังงานชุมชนตำบลคลองน้ำไหล จังหวัดกำแพงเพชร
5. นายโกศล แสงทอง ประธานเครือข่ายพลังงานชุมชนป่าเต็ง
6. ดร.พิสิษฐ์ มณีโชติ วิทยาลัยพลังงานทดแทน มหาวิทยาลัยนเรศวร
7. คร.มะลิวัลย์ หฤทัยธนาสันต์ สถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเก

ดำเนินรายการ โดย

ดร.วรจิตต์ เศรษฐพรศักดิ์ คณบดีวิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย

บทบาทและประสบการณ์ที่ผ่านมาด้านการพัฒนาพลังงานชุมชน

นายเชาว์รัช ทองแก้ว

1. เริ่มแผนพัฒนาชุมชน เข้าปีที่ 10 มีหน้าที่สร้างกระบวนการภาพรวม วิธีการทำงานกับชุมชน สร้างศักยภาพกับพลังงานจังหวัด
2. สร้างสมดุลพลังงานขึ้นมาเพื่อให้ชุมชนรู้ว่าเรามีศักยภาพแค่ไหน และจะมีทางเลือกแบบใดบ้าง
3. กระตุ้นให้เกิดตลาดทางด้านเทคโนโลยีเพื่อให้พื้นที่ห่างไกลเข้าถึงง่าย
4. ปัจจุบัน 2549 – 2560 มี 1425 ตำบล ผู้เข้าร่วม (x 20) 28,500 คน (อส.พน.)

นายศิวเรศ ธรรมวิเศษ

- ได้เกิดมุมมองใหม่ในการทำงานกับชาวบ้าน
- เริ่มต้นจากการเรียนรู้ร่วมกันถึง แนวคิดพลังงาน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การอุดหนุนในด้านค่าใช้จ่ายครัวเรือน รวมถึงด้านพลังงาน

- ชวนชาวบ้านคุยมาร่วมกันอุดหนุนทางด้านพลังงาน พาชาวบ้านไปดูงาน แบบกระบวนการมีส่วนร่วม
- ทำงานอยู่ในพื้นที่ที่มีการร้องเรียนค่อนข้างเยอะ การนำนโยบายพลังงานขนาดใหญ่จากภาครัฐเข้าไปผลักดันในพื้นที่ที่มีปัญหาโดยตรงเป็นเรื่องยากที่ชาวบ้านจะยอมรับ
- ทำกระบวนการการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนโดยนำโครงการพลังงานชุมชน เมื่อชุมชนได้เข้าใจเรื่องพลังงานชุมชน ทำให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างพลังงานจังหวัดกับชุมชน
- เมื่อชุมชนเปิดใจรับ พลังงานจังหวัดจึงสามารถเชื่อมโยงไปสู่การเปิดรับข้อมูลในพลังงานระบบใหญ่แบบปิโตรเลียม ให้ชาวบ้านได้รับข้อมูลและมีความเข้าใจตรงกัน
- เราสามารถให้ความรู้ ข้อมูลที่ถูกต้อง แล้วให้ชุมชนขยายข้อมูลต่อ ทำให้เราทำงานสนุกเพราะเรามีมวลชน มีเครือข่าย ทำให้ไม่เครียดมาก

นางสาวเกยูร ช่ออัญชัย

- ได้พบกับประชาชนหลายรูปแบบ เพราะได้ทำงานมาหลายจังหวัด เริ่มจากดูภูมิประเทศของแต่ละท้องถิ่นว่ามีทรัพยากรอะไรบ้าง
- เริ่มจาก การทำความเข้าใจ ให้ความรู้
- หยิบความรู้พลังงาน บูพื้นฐานให้กับชาวบ้าน เพราะได้พบว่าพื้นที่ที่ห่างไกลยังไม่ทราบว่าการจัดการเรื่องพลังงานเป็นอย่างไรและทรัพยากรในชุมชนมีอะไรที่สามารถทำให้เกิดพลังงานได้บ้าง
- เมื่อชาวบ้านได้เรียนรู้จนเข้าใจว่าสิ่งที่อยู่รอบตัวสามารถนำมาผลิตพลังงานได้ พลังงานจังหวัดก็มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน
- ในบางกรณีที่ ชาวบ้านอยากได้แก๊ส LPG พลังงานจังหวัดประเมินแล้วว่าท้องถิ่นไม่มีทรัพยากรที่จะสามารถผลิตได้ จะแนะนำให้ ชุมชนหันมาผลิตพลังงานที่มีทรัพยากรในท้องถิ่นและเป็นไปได้ เช่นพื้นที่ที่มีไร่ไถ่ ไร่มันจำนวนมาก เช่น ต.คลองน้ำไหล มีความเข้มแข็ง และยั่งยืน จากการส่งเสริมของ พลังงานจังหวัดคนก่อนพัฒนาไว้เป็นพื้นฐาน เราก็ดูว่าจะต่อยอดส่งเสริมอย่างไร ต่อเชื่อมทางมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายได้อย่างไร

นายณะฐนนท์ จักกระโทก

- อยากเป็น อส.พน เพราะว่าเพื่อนๆใส่เสื้อสีส้ม อยากใส่บ้าง เลยสมัครเป็น อส.พน.
- เข้าร่วมอบรมเตาชีวมวลแกลบที่ทางจังหวัดจัดขึ้น
- เป็นประธานบ่อหมักก๊าซ 28 หมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวนมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ
- ช่วยแก้ไขปัญหาด้านการผลิตพลังงานชุมชนในหมู่บ้าน ขอบงานด้านอาสา
- ถามว่าทำอะไร ท้อ แต่เข้าใจรัก
- อส.พน. มีพระ นักเรียน เรามี อส.พน.จิว เห็นว่าเราทำ จึงอยากทำบ้าง

- ทำอย่างไรจึงจะลดโลกร้อนได้ ช่วยกันทำบ่อหมักก๊าซในโรงเรียนแล้วเอาก๊าซไปใช้ประโยชน์ ทาง กำแพงเพชร มี 200 กว่าบ่อที่ทางพลังงาน มี ขนาด 20 ลบ.ม. ขนาด 50 ลบ.ม. ใช้ 10 ครั้วเรือน
- มีการจัดการด้านพลังงานเพื่อให้สามารถใช้ได้ เก็บค่าแก๊ส ครั้วเรือนละ 100 บาทต่อปี เพื่อเป็น ค่าน้ำมันรถไปซ่อมให้ มีสวัสดิการ มีการจัดตั้งเป็นกองทุน

นายโกศล แสงทอง

- เครือข่ายป่าเต็งเริ่มต้นปี 2550 ตอนนั้นยังไม่รู้จัก อส.พน.
- อยู่ในพื้นที่ 3 กม. พท.ราชดำริ พท.อุทยานแห่งชาติ พท.ป่าต้นน้ำ ทั้ง 3 พื้นที่มีความแตกต่างกัน แต่มีจุดรวมคือ ไม่มีไฟฟ้าใช้ และมีขี้วัวเยอะ
- เริ่มจากการดูแผนพลังงานชุมชน 10 ขั้นตอน ของกระทรวงพลังงานแล้วทำตาม เริ่มจากเก็บ ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ไปดูงาน หลายพื้นที่ หลายเทคโนโลยี แล้วเลือกที่เหมาะสม
- ด้านเงินลงทุน ใช้วิธีแชร์กัน แล้วหาวัตถุดิบทำบ่อแก๊ส เริ่มจากการทำผ้าใบบ่อแก๊สเอง โดยใช้ โพลีเอสเตอร์
- ต่อมาได้ร่วมกับพลังงานจังหวัดจึงได้รับการส่งเสริม
- ในชุมชนมีขี้วัวและแกนข้าวโพด จึงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ปัจจุบันมีแก๊สใช้กว่า 100 ครอบครัว และมีช่างชุมชนประจำหมู่บ้าน
- ได้ลองทำแก๊สซีฟลายเออ และเตาชีวมวล เริ่มจากการศึกษาจาก อ.บอย ลองทำจากดิน ให้เป็น กระจกดินแทนการใช้เหล็ก
- ปัจจุบันทำเตาชีวมวลใช้ทุกครอบครัว และจำหน่าย
- พอเราได้เป็น อส.พน. ค่าซ่อมจาก 500 เหลือ ค่าซ่อม 20 บาท เป็นผลการส่งเสริมจากกระทรวง พลังงานที่ทำให้เราได้รู้จักตัวเอง ได้ความรู้ และมาใช้ในชุมชน
- แก๊สชีวภาพในครั้วเรือน ถ้าเราไม่ซีเกียจไม่มีปัญหา เราทำแค่ครั้วเรือนเราเอง ถ้าซีเกียจจะอยู่ ยาก เราใช้เศษอาหารได้

ดร.พิสิษฐ์ มณีโชติ

- ในบทบาทของเรา นักวิชาการตัวเอง ส่งเสริมแต่ที่บ้านไม่เคยมีใช้ เพราะว่าคำตอบสุดท้ายอยู่ที่ ศักยภาพ ที่บ้านไม่รู้จะเอาขยะที่ไหนมาใส่ เศษอาหารก็ไม่ค่อยมี
- ทำงานด้านพลังงานมา 2542 ตั้งแต่เรียน ป.โท ด้านพลังงานทดแทน มีโอกาสได้ลงพื้นที่ เช่น โครงการพระราชดำริ เราได้ทำ ได้เรียนรู้จากแนวคิดตามพระราชดำริ ที่แก้ปัญหาอย่างยั่งยืนและเป็นจริง
- จึงปักธงไปที่พลังงานชุมชน เริ่มจาก การลงทุนที่แพง อย่างเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์ที่แพง ในยุคก่อน จึงต้องต่อสู้กับแนวต้านทางความคิดกับชาวบ้าน ในด้านค่าใช้จ่าย

- ได้เรียน ป.เอกที่ ญี่ปุ่น ประเทศไทย ราคาพลังงานเริ่มแพง ก็เริ่มทำวิจัยเรื่องพลังงานทดแทนและส่งเสริม ทำในรูปแบบการลงชุมชน สร้างเครือข่าย สร้างสิทธิบัตร
- การสร้างอย่างเดียวไม่ได้สร้างความยั่งยืน แต่การทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญ และนำมาปรับใช้ ชุมชนมีสิทธิเลือก ทำให้เกิดความยั่งยืน มีหลากหลายแบบให้ชุมชนเป็นคนเลือก และชุมชนเป็นคนเล่า องค์กรความรู้ชุมชนเป็นคนสร้าง นักวิชาการนำไปเล่าต่อในพื้นที่ใหม่
- มีโครงการ นวบรร ทำกับเด็ก โดยเอาปัญหาเป็นโจทย์ให้เด็กทำวิจัย เรื่องพลังงาน
- ใช้พลังงานเป็นเครื่องมือในการพัฒนา วิธีคิดเป็นการกำหนดวิถี ถ้าวิถีคิดไม่เปลี่ยน วิถีของชุมชนก็ไม่เปลี่ยน เพื่อที่จะก่อให้เกิดการต่อยอดและข้อสรุปที่จะนำไปด้วยกัน

คร.มะลิวัลย์ ฤทธิธนาสันต์

- เราทำทางด้านการเกษตร ไม่ได้เร็ว พืชพลังงาน ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในเรื่องวัตถุดิบป้อน โรงไฟฟ้า เราได้เห็นว่ามีความไม่มั่นคง และได้มีโอกาสทำงานกับชุมชน ซึ่งส่วนหนึ่งก็เป็น เครือข่ายทางด้านการเกษตรอยู่แล้ว
- เราขับเคลื่อนกับชุมชนมา 4-5 ปี เราร่วมทุกข์เป็นส่วนใหญ่ มีสุขบ้าง ในพื้นฐาน เรามองว่า ประเทศไทยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีศักยภาพในการผลิตพืชพลังงาน
- เครือข่ายมุ่งการสร้างรายได้ให้กับชุมชน อย่างเศษเหลือจากภาคการเกษตร และไม่ได้เร็ว จะมีวิธีอย่างไร ในพื้นที่ไม่มีปัญหาเรื่องพลังงาน แต่มีปัญหาเรื่องรายได้ อาชีพ การทำการเกษตรผลผลิตตกต่ำ
- การรวมกลุ่มกันของคนทำเกษตรร่วมกัน สร้างรายได้จากพลังงานได้ไหม ทำให้ ม.เกษตรลงไปทำตัวนี้ ตั้งแต่ต้นน้ำ พัฒนาปรับปรุงพันธุ์ ทำให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น และคุ้มค่า
- สำคัญที่สุดคือทำให้เกิดเครือข่าย ชุมชน ให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนด้วยตัวเอง
- ม.เกษตรมีองค์ความรู้ด้านเกษตร พลังงานชุมชนเป็นจุดเริ่มต้นสร้างความเข้าใจการทำงานร่วมกัน การทำธุรกิจร่วมกัน เพื่อขยายไปด้านองค์ความรู้อื่นๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- เครือข่ายที่อยู่กันมาเราอยู่กันด้วยใจ กว่า 5 ปี จะเห็นว่าไม่มีคนหนุ่มสาว เป็นรุ่นบุกเบิก เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้เห็นว่าสามารถทำได้จริงให้เกิดรุ่นเรา เราคิดว่าใกล้จุดหมายที่คิดร่วมกัน
- เรามักจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ อย่างเช่น สสช. ทำให้เราเริ่มมีความชัดเจน มีทิศทางมากขึ้น เพื่อให้ภาครัฐเห็นภาพชัดเจน เพื่อช่วยสนับสนุนอย่างเป็นทางการต่อไป
- เริ่มเห็นทิศทางว่าการสร้างพลังงานชุมชนให้เกิดความยั่งยืน จากต้นน้ำถึงปลายน้ำ

ความเห็นจากประชาชนที่เข้าร่วมฟังสัมมนา (คุณสมชาย)

- อยากเห็นความยั่งยืน ผมเคยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิกับ สนย. เห็นว่าโรงไฟฟ้าไบโอแก๊สจากขยะไม่คุ้ม จะทำให้ไม่ยั่งยืน เพราะมีปัญหาเรื่องการดูแล

- สิ่งสำคัญที่เราควรศึกษา คือ co-ration ที่จีนใช้ข้าว+ ต้นข้าวโพดที่ตายแล้ว ต้องดูว่าพื้นที่ที่อยู่มีอะไร ระบบไหนที่ดีที่สุด เหมาะกับพื้นที่ที่สุด เรามีความหวังว่าจะเอาผักตบชวามาทำพลังงานได้อย่างไร ต้องดูว่า C/N ratio อย่างไรจึงจะเหมาะสมกับระบบ
- ขอให้กระทรวงพลังงานให้งบทำวิจัยกับมหาวิทยาลัย รัฐบาลร่วมกับเอกชนทำบ่อยๆและผลิตไฟฟ้าขาย สนพ.จะให้ใครให้อย่างไร
- ควรจะมีผู้รู้ ดูทรัพยากรตามจังหวัด หมดยุคการทำวัตถุดิบเชิงเดี่ยว
- ควรส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับ Hydrolysis
- ในเยอรมัน รัฐ + เอกชน ทำ อินเดีย เอกชนทำ
- อยากเห็นชุมชนปลูกพืชพลังงาน >> รัฐรับซื้อไฟฟ้า แต่ปัญหาคือรัฐไม่ซื้อไฟฟ้ากลับ จาก Biogas อยากเห็นชาวบ้านได้ประโยชน์

ดร.พิสิษฐ์ มณีโชติ

- ทางฝั่งวิชาการมีทุนจำกัด แต่เราทำอย่างที่เราทำได้ ทำอย่างไรให้ชุมชนเป็นไปได้
- ตอนนี้เรากำลังสร้างเครือข่ายเพื่อผลักดันให้เกิดผลประโยชน์เกิดขึ้นกับชุมชน ถ้าเราทำเดี่ยวๆ เสียงจะไม่ดัง แต่ถ้าเราร่วมกันเป็นเครือข่ายจะทำให้เสียงดังขึ้น

ภูมิพัตร

- การทำหนังสือถึงรัฐบาลแล้วแต่ยังไม่สามารถทำให้เกิดโครงการ
- ผมไม่ใช่ต้นน้ำ แต่เป็นรากเหง้าของโครงการหลายโครงการของบริษัทฯใหญ่ มาจากชุมชนเกษตรกร
- โครงการที่ผ่านมากองมุ่นเน้นกำไร มากกว่าการมุ่งเน้นพลังงาน ให้เกิดขึ้น กับชุมชน
- ชุมชนจะรวย ชุมชนจะรู้
- ความสำคัญอันดับหนึ่ง อยู่ที่นโยบาย นโยบายไม่ยั่งยืน
- สอง หน่วยงานของรัฐ ยื่นใบ รอ. 4 กำหนดใช้เวลา 30 วัน ชุมชนใช้เวลาหลายปีในการขออนุมัติทำโรงงานขึ้นไม้สับ หน่วยงานที่รับผิดชอบที่จะออกใบอนุญาตจำนวนมาก หน่วยงานรวบรวมบอกว่าเอกสารไม่ครบ หน่วยงานรัฐทำหล่น แต่ชุมชนเสียประโยชน์
- มาร่วมกันสร้างให้สำเร็จ
- ชุมชนเป็นรากเหง้าของโครงการพลังงาน วันนี้ดีใจที่เห็นเครือข่ายมาจากหลายภาคมาร่วมกัน
- มีแนวคิด เรื่องชีวมวล ความยั่งยืน เราสามารถผลิตชีวมวลได้ 2 บริษัทใหญ่ คือ SCG กับ AA พันธุ์ไม้ที่ตัดต่อพันธุกรรมมาจากบริษัทเอกชน ทำอย่างไรจะให้ชุมชนเป็นเจ้าของพันธุกรรมเอง หากรัฐเปิดนโยบายขึ้นมา ชุมชนจะเดือดร้อน เพราะมีปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์พันธุกรรม หากชุมชนเป็นเจ้าของวัตถุดิบ ชุมชนก็จะสามารถดำเนินการได้

- นโยบาย ธกส. จัดตั้งกองทุนให้ภาคประชาชน จึงไม่มีปัญหาเรื่องทุน แต่ติดปัญหาอยู่ที่หน่วยงานของรัฐในการออกใบอนุญาต กับนโยบายพุดกันคนละเรื่อง อย่างฝังเมืองกับหน่วยงานส่งเสริม
- ขอสนับสนุนโครงการนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศ

นายโกศล แสงทอง

- อยากให้ทำคู่กันไป อย่าไปรื้อเฉพาะนโยบาย ทางชุมชนเองไม่รื้อนโยบาย เราระดมทุนกัน ไม่ใช่ประชารัฐ แต่เป็น ประชาเอกรัฐ
- ความยั่งยืนอาจจะไม่มีจริง แต่ทำอะไรจึงจะให้อยู่ได้นานๆ
- หล้าเนเปียร์ ..>. วัว >> ชีว >> แกส
- เอาชีวภาพกับชีวมวลรวมกันไปผลิตไฟฟ้า
- ชุมชนทำระบบ ชีวพัฒนา ร่วมกันหลายๆระบบ แบบ Hybrid
- ทำเองด้วยตัวเองให้ตระหนักรู้ อยู่ได้ด้วยตัวเอง แล้วนำไปผลักดันต่อให้เกิดแนวทาง แล้วเสนอ
- ถ้าชุมชนไม่เกิดความรู้ ความเชี่ยวชาญ เราจะไม่สามารถผลักดันร่วมกันได้
- มีงานวิจัยเกี่ยวกับหล้าเนเปียร์ 4 สูตร

พนจ. สระบุรี

- ทำชุมชนศักยภาพ 57-59 ทำเรื่องพลังงาน ทำใหญ่แล้วไม่ได้ เลยมานำเล็กๆ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อเสนอ Blocg Grant
- ขอให้มอง สระบุรีได้บ้างได้ไหม
- มาร่วมแรงร่วมใจกัน เพื่อสร้างศักยภาพร่วมกันเป็นเครือข่าย ให้เกิดขึ้นที่สระบุรี
- อยากขอแนวร่วม เพื่อสร้างให้เกิด สระบุรีมีวัวมากที่สุดในประเทศไทย ปลูกหล้าเนเปียร์เพื่อให้วัวกิน

ดร.วรจิตต์ เศรษฐพรค์

- เข้าไปในองค์การอาเซียน แล้วเข้ามาร่วมกับ สสช. 1 ปี นำเรื่องพลังงานชุมชนเข้าอาเซียน และนำประเด็นเข้าไปในรายงานการประชุมเครือข่ายระหว่างประเทศ
- เรากำลังเปลี่ยนโลกจากฟอสซิลเป็นพลังงานทดแทน เราทำจากจุดเล็กๆ
- เครือข่ายที่ลงชื่อร่วมกันก็จะร่วมกันผลักดัน
- รอ. 4 ที่ฟิลิปปินส์ ใช้ 162 ลายเซ็น อินโด ขาดลายเซ็น จนหาจังหวะไปเซ็นต์ต่อหน้านายก ไม่ใช่ประเทศไทยประเทศเดียวที่มีปัญหาเรื่องชุมชนขอจัดตั้งโรงงาน

ช่วงที่ 2 เมื่อมองไปข้างหน้า อีก 10 ปีข้างหน้าจะเป็นอย่างไร

นายเชาว์รัช ทองแก้ว

- มองออกมาเป็น 6 ชั้น
  - 1 พัฒนาให้เกิด อส.พน ที่สามารถทำให้ดู อยู่ให้เป็น สอนให้ได้
  - 2.ทุก อปท. มีแผนชั้นเคลื่อนพลังงานอยู่ในแผน
  - 3.ชุมชนเป็นผู้ผลิตพลังงาน(ชุมชนเป็นเจ้าของ)
  - 4.เกิดกองทุนพลังงานที่ชุมชนสามารถขอทุนได้เองโดยไม่ต้องผ่านส่วนกลาง เพราะเรามีผู้รู้ด้านพลังงานมากขึ้น
  - 5.ตลาดพลังงานทดแทนที่ขยายเพิ่มมากขึ้น และเข้าถึงได้ง่ายขึ้น
  6. สามารถซื้อขายเทคโนโลยีเพราะความต้องการจากชุมชนมากขึ้น

นายศิวเรศ ธรรมวิเศษ

- 1.ขยายผล ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
- 2.ต่อเนื่อง วิธีการที่เปลี่ยนไป out source บุคลากร คนพลังงาน สถาบันที่หล่อหลอมอบรมให้ความรู้ให้กับคนพลังงาน
3. ยั่งยืน การให้ความรู้เรื่องสถานการณ์พลังงาน ชุมชนจะหันกลับมาผลิตพลังงานใช้เอง

นางสาวเกยูร ช่ออัญชัย

- นโยบาย โครงการที่เกี่ยวกับการวางแผนพลังงานระดับชุมชน ถ้าทางกระทรวง หน่วยงาน เล็งเห็นความสำคัญเรื่องพลังงานชุมชน จะช่วยเพิ่มกำลังใจให้กับ อส.พน.
- ทำอย่างไรให้รักษาคนที่มีจิตอาสาไว้ได้มากที่สุด

นายณัฐนนท์ จักกระโทก

- ปัจจุบันคลองน้ำไหลยังเดินหน้าเรื่องพลังงานชุมชนตลอด
- ปีนี้ทำเรื่องเตาเผาถ่าน โดยขบจาก อบต. จะรอแต่ของกระทรวงพลังงานอย่างเดียวไม่ได้ ไม่ยั่งยืน เราต้องหายใจด้วยจมูกของตัวเอง
- ทำอย่างไรให้ยั่งยืน คือการมีส่วนร่วม ชุมชนต้องร่วมทำด้วยตัวเองจึงจะยั่งยืน และเลือกใช้เทคโนโลยีที่ควบคู่กันไป อส.พน. จะทำแผนไว้ล่วงหน้า โดยมีพลังงานจังหวัดช่วยสนับสนุน

- ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้ เมื่อชุมชนตระหนักชุมชนก็จะรักษา ช่วยกันดูแล
- ทาง อบต.มีโครงการประหยัดพลังงาน โดยยังไม่พึ่งทางจังหวัด ทำโครงการประกวด ลดต้นทุนค่าไฟ

นายโกศล แสงทอง

- ชุมชนมีโอกาสศึกษาความเป็นไปได้ด้านพลังงาน ใน 30 ปี ประเทศไทยมีโอกาสพึ่งตัวเองได้ด้านพลังงานทดแทน 100%
- เรื่องสถานการณ์พลังงาน ให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับชุมชน เป็นจริง
- อย่าแจกอย่าให้แต่ในเรื่องเทคโนโลยีอย่างเดียว แต่ให้องค์ความรู้ด้วย

ดร.พิสิษฐ์ มณีโชติ

- อยากให้เกิดเครือข่ายที่ทำงานร่วมกัน มีเวทีแลกเปลี่ยน พบกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักวิชาการกับชาวบ้าน
- เกิดการพูดคุยกับระดับนโยบายอย่างจริงจังโดยมองถึงประโยชน์ต่อประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ขององค์กรตัวเอง
- แนวทางการพัฒนาชุมชนให้ยืนอยู่บนขาของตัวเองได้ในมิติของพลังงาน
- ตอนนี้ตั้งเป้าจะมี AREX ในห้าปี และต่อยอดด้วย WREX

ความเห็นจากประชาชนที่เข้าร่วมฟังสัมมนา (คุณสมชาย)

- พลังงานจังหวัดทุกจังหวัดทำข้อมูลพลังงานชุมชนเสนอเข้าสู่ส่วนกลาง
- มหาวิทยาลัยร่วมกับเอกชน ใช้กองทุน สนพ. เพื่อเอาวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนทำเรื่องพลังงาน เอาผลเข้าสู่ส่วนกลางแล้วคิดว่าประเทศไทยควรทำอย่างไร
- หาเอกชนเป็นแนวร่วมในการทำวิจัย
- สุดท้ายของพลังงานคือไฟฟ้า

ดร.มะลิวัลย์ หฤทัยธนาสันต์

- เราคิดว่าเราจะทำอะไร ขอเอาสั้นๆ 3-5 ปี ทำสิ่งที่ทำอยู่แล้วให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เอาข้อมูลต่างๆมาเรียบเรียงนำเสนอให้กับฝ่ายนโยบายของประเทศ เพื่อให้เดินต่อไปได้
- ในส่วนของเครือข่าย อยากให้เครือข่ายมีพลัง ที่ผ่านมาเครือข่ายเสียสละมามาก และมีส่วนของเอกชนเข้ามาสนับสนุน
- ถ้าเครือข่าย ชุมชนเข้มแข็ง อยากให้มีชีวิตที่ดีสุขสบาย มีความมั่นคง
- เครือข่ายจะมีแรงทำอะไรได้อีกหลายอย่างไม่เฉพาะพลังงานเรื่องเดียว

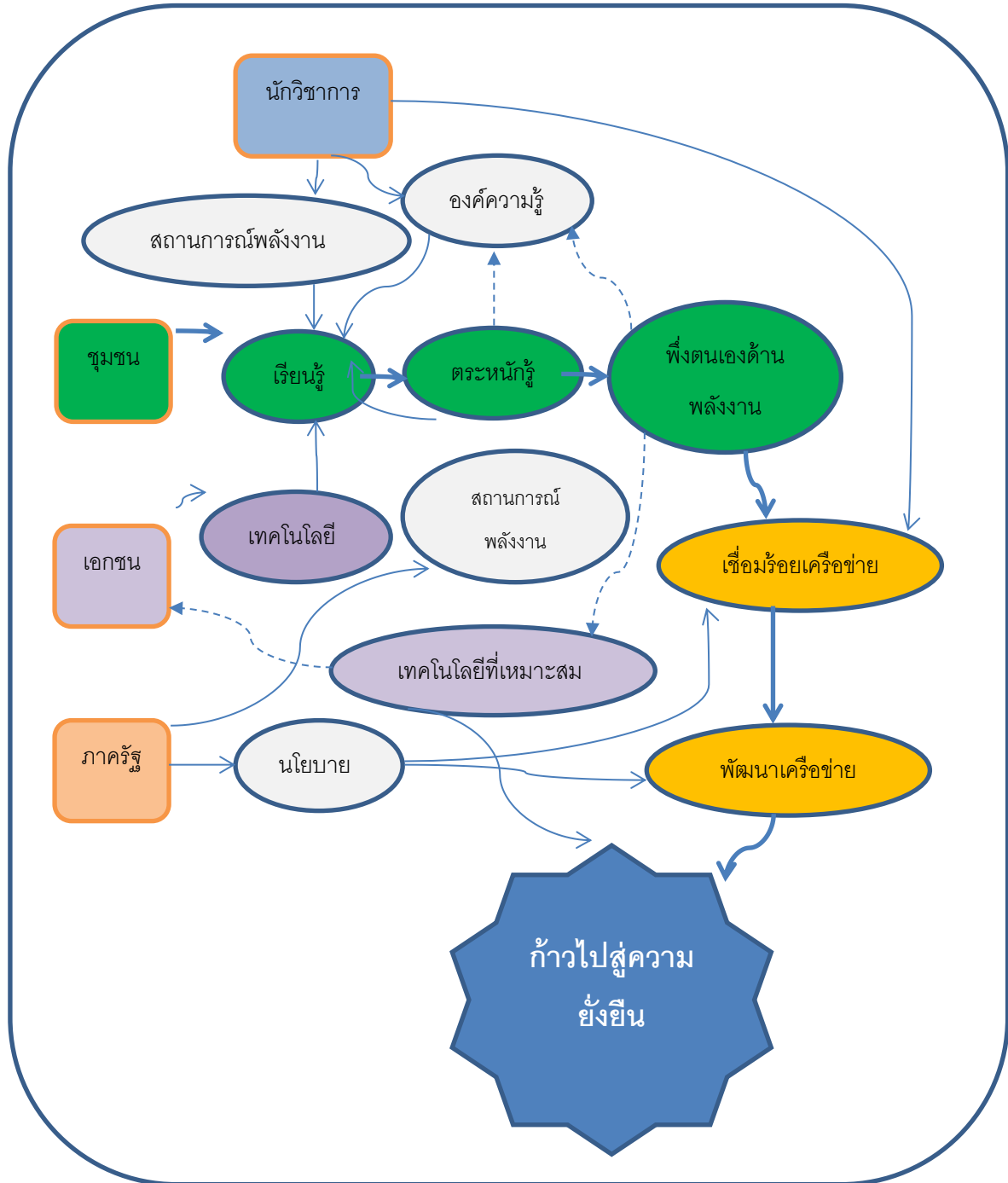

Key Success

- ชุมชน >> เรียนรู้ ตระหนักรู้ ฟังตนเองด้านพลังงาน
- ฝ่ายวิชาการ >> พัฒนางองค์ความรู้ พัฒนาบุคลากร ทำวิจัย
- ภาครัฐ >> ข้อมูลสถานการณ์พลังงาน ผลักดันนโยบายสู่ภาคปฏิบัติ
- ภาคเอกชน >> เทคโนโลยี
- ปัจจัยในการเชื่อมร้อยเครือข่าย >> พัฒนาเครือข่าย ประกอบด้วย ความรู้ ประสบการณ์ เงินทุน เทคโนโลยี และนโยบาย

ผังความเชื่อมโยง ระหว่าง ชุมชน เอกชน นักวิจัยและภาครัฐ

“ประชารัฐ เพื่อการพัฒนาพลังงานชุมชนอย่างยั่งยืน”

ถึงดิน วิชนเศ
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการพลังงาน
สรุปประเด็นและสังเคราะห์